

Starozákonní prorok Eliáš v rozhovoru s Hospodinem zakouší kolem sebe veliký a silný vítr rozervávající hory a tříštící skály, ovšem Hospodin v tom větru nebyl. Po větru přišlo zemětřesení, ale ani v něm Hospodin nebyl. Po zemětřesení oheň, ale ani v něm Hospodin nebyl. Byl nakonec v tichém jemném vánku.

Bouře Ducha Svatého může mít často podobu absolutního bezvětrí. Právě proto, abychom sami vzali vesla do rukou.

Pokud se rozhodneme nechat na sebe působit sílu Ducha Svatého a přiblížit se k Bohu, začneme se sami stávat „magnetizujícími“, tedy duchovnějsími lidmi a vzájemná silová působení se v tu chvíli začínou zesilovat. Některým světcům se podařilo v tomto vzájemném spolupůsobení dosáhnout takového přiblížení, že můžeme hovořit skoro o vzájemném kontaktu.

Podaří-li se nám na této cestě sebemenší krok, bude nám odměnou otevírání se spirituálního sluchu i dialogu a zvýší se citlivost pro jemnější tóny duchovního života.

Max Kašparů – Po provaze ke Kristu

Neposkrvněná Panna se za nás přimlouvá v nebi jako dobrá matka, která opatruje svoje děti. Maria nás učí svým životem, co znamená být učedníkem-misionářem. Pokaždé, když se modlíme Anděl Páně, upamatováváme se na událost, která navždy změnila lidské dějiny. Když Anděl Gabriel zvěstoval Marii, že se stane Matkou Ježíše, Spasitele, svěřila se Bohu, aniž chápala plný význam tohoto povolání, a odpověděla: *Jsem služebnice Páně: at' se mi stane podle tvého slova* (Lk 1,38). Co však učinila hned potom? Jakmile přijala milost stát se matkou vtěleného Slova, nedržela si tento dar pro sebe, ale cítila za něj odpovědnost a vyšla ze svého domu a spěchala na pomoc své příbuzné Alžbětě, která ji potřebovala (srov. Lk 1,38-39), učinila skutek lásky a konkrétní služby, nesouc Ježíše ve svém lůně. A učinila to bez prodlení!

To je náš vzor, drazí přátelé. Ta která dostala od Boha nejcennější dar, odpovídá nejprve tím, že se vydává na cestu, aby sloužila a nesla Krista. Prosme Matku Boží, aby pomáhala také nám darovat radost z Krista našim příbuzným, našim druhům, našim přátelům a všem. Stojí to za to! Vyjít, vydat se odvážně a velkodušně na cestu, aby se každý muž i žena mohli setkat s Pánem.

Papež František před modlitbou Anděl Páně 28. 7. 2013 při SDM Rio de Janeiro

Prameny, odkazy

Silvano Fausti – Nad evangeliem podle Lukáše; Paul-Gerhard Müller – Evangelium sv. Lukáše – Malý stuttgartský komentář; Petr Mareček – www.biblickedilo.cz;

Vydává Pastorační středisko brněnské diecéze jako součást diecézního biblického programu Vezmi a čti. Ke stažení na www.vezmiacti.cz.

biblický program brněnské diecéze 2010 - 2013

www.vezmiacti.cz

20. neděle v mezidobí – cyklus C

18. srpna 2013

Ježíš řekl svým učedníkům: ⁴⁹„Oheň jsem přišel vrhnout na zem, a jak si přeji, aby už vzplanul! ⁵⁰V křest mám být ponořen, a jak je mi úzko, než bude vykonán! ⁵¹Myslíte, že jsem přišel dát mír na zemi? Ne, říkám vám, ale rozdělení. ⁵²Od nynějška totiž bude rozděleno pět lidí v jednom domě: tři proti dvěma a dva proti třem. ⁵³Budou rozdělení otec proti synovi a syn proti otci, matka proti dceři a dcera proti matce, tchyně proti snaše a snacha proti tchyni.“

Lk 12,49-53

Úvod k meditaci

Oheň byl vždy určen jako sanitární prostředek – měl spálit to, co by mohlo ohrožovat zdraví člověka. Od nepaměti sloužil oheň k tomu, aby se člověk u něho zahřál a cítil dobře. Sloužil člověku i k přípravě jídla, aby bylo stravitelnější a chutnější. Osvěcoval noc a dával uprostřed tmy alespoň trochu jistoty. Oheň se zapaloval jako znamení trosečníků, aby je někdo našel a zachránil. Platí to o něm i duchovně.

To zamýšlel Pán, když mluví o ohni, který vrhá na zem a přeje si, aby vzplál.

Chce spalovat naše hříchy.

Chce nás zahřát ve strastech světa a tlaku pokušení.

Chce nám učinit evangelium a jeho učení stravitelnějším a chutnějším.

Chce nás osvětit láskou, milostí i pravdou, abychom měli jistotu.

Chce působit, aby nás Boží ochranná a zachraňující ruka vždy našla.

Tímto ohněm je vlastně ON sám.

Vnímejme Ježíšův oheň jako výzvu, abychom vzpláli stejným ohněm svatosti.

Výklad biblického textu

Kontext: Slova o *ohni* a *křtu* jsou symbolickou a obraznou výpovědí, kterou je možné pochopit pouze v souvislosti s celým Lukášovým evangeliem.

v. 49: *oheň* – Ukazuje na Boží svatost a velikost. Bůh oznámil své jméno z hořícího keře. Hospodin se dává popsat jako stravující až sžírající oheň. Oheň je také symbolem Božího odporu a hříchu, Božího slova (srov. Jer 5,14; 23,29) nebo Božího soudu (srov. Ž 66,12; Ez 38,22). V Novém Zákoně je oheň spolu s větrem symbolem seslání Ducha Svatého.

Ježíšova misijní činnost spočívá tedy v přinesení *ohně na zem*, to znamená v darování Ducha Svatého, kterému předchází křest, jímž má být pokřtěn on sám, tedy jeho smrt.

v. 51: Otázkou chce Ježíš opravit jakékoli nepochopení své misijní činnosti. Ačkoli biblická tradice představovala Mesiáše jako vládce pokoje (Iz 9,5nn; 11,6-9; srov. Ž 72,3.7), Ježíš v protikladu vůči tomu tvrdí, že přišel vyvolat konflikt. Lukáš praví, že Ježíš přišel lidi rozdělit – evangelista Matouš uvádí v paralelním textu pomocí symbolického způsobu vyjadřování, že Ježíš přišel uvést na zemi meč (Mt 10,34).

1. čtení:
Jer 38,4-6.8-10

2. čtení:

Žid 12,1-4

Evangelium:

Lk 12,49-53

Srovnání:

⁵⁰Mk 10,38-39;

⁵¹⁻⁵³Mt 10,34-36;

⁵³Mich 7,6

mír na zemi – Když se Ježíš narodil, byl Bůh veleben za udělený pokoj: *Sláva na výsostech Bohu a na zemi pokoj lidem, v kterých má Bůh zalíbení* (Lk 2,14). Ježíš pak sám přislíbil pokoj hříšníci (Lk 7,50: *Jdi v pokoji*) a uzdravené ženě (Lk 8,48: *Jdi v pokoji*). Vyslání učedníci mají vstupovat do domu s přáním pokoje pro onen dům (Lk 10,5n). Ve všech případech se jedná o pokoj s Bohem. Ježíšem přinesený pokoj však neznamená vymizení konfliktů ze života, nýbrž je plodem přilnutí k jeho slovu, které člověka uvádí do hlubokého vztahu s ním. Tento vztah k Ježíšovi působí v člověku stav pokoje, i když život s sebou přináší neshody a pře. Přilnutí k Ježíšově osobě může pak dokonce vést k rozporům i v nejužších a nejhlubších vztazích, ve vztazích rodinných.

Pokoj přichází skrze rozdělení. To není levné zboží, stojí mnohdy mnoho; jeho cenou je život.

v. 52: Hlavním obsahem Ježíšova poslání je jeho náklonnost k hříšníkům, snaha dovést je zpět k Bohu. Ježíš je plný dobroty a slitování (srov. Lk 7,36-50). Nechce však v žádném případě prohlásit vše za správné. Nechce smazat rozdíly mezi dobrem a zlem, a tak smíchat vše dohromady. Jeho cílem není klid a pokoj nějakého všeobecného kompromisu.

K tématu

O čem mluví Ježíš vzhledem k ohni a křtu? (...) První moment, který má Ježíš na mysli je jeho utrpení a vzkříšení. Nemůže být však pochyb, že oba dva obrazy – ohně a křtu – jsou využity i pro označení Letnic: *On vás bude křtít Duchem Svatým a ohněm* (Lk 3,16). Stejný evangelista představuje ve Skutcích apoštolských Letnice jako první slavnostní křest celé církve, nejen křest vodou, ale přímo ohněm (srov. Sk 2,3).

Ježíš svým zvoláním vyjadřuje vnitřní touhu po naplnění toho, co Bůh připravil. Myslí na Letnice, ale myslí na ně skrze Velikonocce; jeho pohled zahrnuje současně dvě věci, protože stojí při sobě a nedají se od sebe vzájemně odloučit. Kolikrát jenom Ježíš mluví o tom, že musí odejít a být vzat ze světa, aby mohl Přimlouve sestoupit na apoštoly. Duch pramení z Ježíšova oslavení, tedy z jeho utrpení a smrti (srov. Jan 7,39; 16,7).

O Letnicích se tedy naplnilo toto přání, které Ježíše již během života rozněcovalo. A co dnes? Má ještě Ježíš ve vztahu k nám vůbec nějaká přání a vnitřní tužby? Jistěže ano! Jeho touha dodnes trvá a je živější než kdy dříve, protože tento oheň se nezapálil jednou provždy,

ale nachází se v očekávání, aby mohl vždy znovu a znovu vzplanout. Ve vztazích mezi Bohem a člověkem neexistuje nic automatického, nic není ustanoveno jednou provždy. V tomto vztahu se nachází lidská svoboda, která není tak věrná jako svoboda Boží. Není to však pouze církev, kdo očekává „nové Letnice“; očekává je také Ježíš! (Církev očekává jejich přijetí, Ježíš jejich darování.)

Co se chce vyjádřit, když říkáme, že tento oheň musí vzplanout „pokaždé znovu“? Znamená to, že se musí zapálit v životě každého věřícího. Sám o sobě byl zažehnut již při našem křtu, poněvadž se ztotožňuje s Duchem Svatým, který nám byl při této příležitosti darován, a také s ctnostmi víry, naděje a lásky, které do nás byly vřity jako pupen, který se může rozvíjet.

(...) Zdá se, že se i my nacházíme před stejnou volbou, před kterou se nacházeli v onom historickém okamžiku Izraelité: buď se spokojit s obnovením vnějšího obrazu náboženství, anebo se zaměřit na skutečnou obnovu života a celé křesťanské komunity. Protože jsme mluvili o „volbě“, nemůžeme přejít v tichosti kolem Ježíšových slov, která v této

souvislosti říká ve druhé části dnešního evangelijního úryvku hned poté, co hovořil o svém ohni a křtu: *Myslíte, že jsem přišel dát mír na zemi? Ne, říkám vám, ale rozdělení.* Tato slova nám dobře připomínají, že stejně jako nastalo rozdělení kolem Ježíše v dobách, kdy žil, tak bude docházet k rozdělení vždycky, když se bude „navracet“ do života, pokaždé, když se jeho slovo bude hlásat „v Duchu a mocí“. Je pravdou, že před ním nemůžeme zůstat v neutrální pozici, nemůžeme sloužit dvěma pánům. Musíme se rozhodnout. Kdo je „z pravdy“, naslouchá jeho hlasu (srov. Jan 18,37); kdo není, nenaslouchá mu, možná sveden předsudky, že to není „jeho“ hlas, nebo že to vůbec není Boží hlas. Není se však čemu divit; v tomto případě jde o „dobré“ rozdělení, rozdělení, které přivádí k jednotě! Jednota církve je totiž v jistém ohledu dána účastí na stejných znameních (communio sacramentorum), ale na hlubší úrovni je utvářena těmi, kdo jsou přičlenění ke Kristu

Svatost

Svatost si nemůžeme vyvzdorovat ani zasloužit. Francouzský spisovatel Léon Bloy řekl o svatosti krásnou větu. Její český překlad, jak jsem se s ním setkal ve svém mládí, byl ale mylný. Zněl: „Je jenom jeden smutek, že není svatých.“ Léon Bloy však chtěl říci: „Je jenom jeden smutek, že nejsme svatí.“ Cítíte ten rozdíl? Není-li svatých, mohu se nad tím pozastavit, ale jsem jaksi „z obliga“. Zatímco nejsme-li svatí my, tedy ty a já, není s námi něco v pořádku. Co s tím uděláme? Řekli jsme si, že svatost lze přijmout jenom jako Boží dar. To však předpokládá, že se před Bohem neuzavíráme, že jsme s ním na jedné vlnové délce a denně toto spojení obnovujeme. Ale jak? Existují různé cestičky, ale přímá cesta, která vede k Bohu, to je naše modlitba. Jenom jako křesťané můžeme spolu s Ježíšem Kristem k Bohu volat: Abba, Otče!

Ludvík Armbruster – O duchovní zralosti

Magnet Ducha Svatého

Představme si silný elektromagnet, který ve svém okolí přitahuje všechny železné předměty. Z hodin fyziky víme, že síla magnetického pole slábne tím více, čím více se od něho kovový předmět vzdaluje. Mimo to má silové pole magnetu pouze omezený dosah. Stejně je tomu s přitažlivostí vesmírných planet. „Silové pole“ Ducha Svatého je na rozdíl od magnetu nekonečné. Člověk se nikdy nemůže vzdálit z jeho vlivu. Přesto tato síla zásadně respektuje na jedné straně lidskou svobodu v rozhodnutí, tedy odmítnutí nabídky Ducha Svatého, ale na druhé straně svou trvalou přítomností dává současně každému člověku neustálou možnost k navzátnímu kontaktu. Nabídka Ducha může přicházet v nejrůznějších a nečekaných podobách.

tak, že jsou s Ním „jeden duch“ (communio sanctorum). Ti posledně jmenovaní se řadí k těm, kteří přijali pozvání projít novým obrácením a dávají přednost Ježíšovi před vším ostatním.

Nesmíme v žádném případě zakončit naši úvahu, aniž bychom se vrátili k onomu vzdechu Ježíšova srdce, kterým jsme začali: *Oheň jsem přišel vrhnout na zem, a jak si přeji, aby už vzplanul!* Tento vzdech nachází svou plnou realizaci v každém z nás a celém našem společenství. Co jiného bychom mohli udělat, než se začít neprodleně modlit: „Pane Ježíši, zapal ve mně tento plamen, obnov mě a proměň. Chci nově zakusit tvou lásku a tvou moc. I já patřím mezi ty „unavené a obtížené“, i já patřím k „suchým kostem“, vím však, že když ti dám prostor a nechám tě působit, můžeš mě skutečně oživit a obnovit. Bude to pro mě začátek nového života a pro tebe nový učedník v tvých řadách.“

Raniero Cantalamessa – Slovo a život